

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

احمدشاه وردک

۲۶ فبروری ۲۰۱۳

افغانستان د غنمو دانه ده اوکه د تلی شاهین؟

۱

که چیری د هیواد خوزره کلن تاریخ ته اوپه خانگری توکه دوروستیو دریو پیړیو تاریخ ته خیر شو! نو ددی پوښتنی سره مخ کیږو چی ولی دغه ټاټوبی په خپل ټول تاریخ کی تل د نیواکگرو اویرغلگرو دپاملرنی وړ گرځیدلی؟ او هرکله چی دنزی په تاریخ کی دهر زورور او ظالم په سرکی دکبر اوزیاتی خیال راغلی نوپه دی ملت یی بریدکری؟ په خانگری توکه کله چی په ۱۸ پیړی کی د سمندری غلو ډلگی (دانگریزانو لومرنی بحری ځواکونه دنورو اروپایانو لخوا په همدی نامه نومل شوی و ځکه دوی به دهسپانویانو، پرتگالیانو او فرانسویانو په بیړیو بریدونه کول او هغوی به یی لوتول) په کلکته کی ځای په ځای شوی نو په سیمه کی نوی سیالی او شیطانتونه پیل شول. انگریزانو هند خپل کړ، دچین او لری ختیځ نورو هیوادونو ته یی مخه کړه اولودیځ خواته یی سترگی په ایران اوزمونږ په گران هیواد وموښلولی. له بلی خوا دتزاری روسی لخوا دمنځنی آسیا هیوادونه یو پر بل پسې لاندی کرای شول او دامو سیند څنډو ته راوړسیدل. له ختیځی خوا انگریزانو ددریو تیږیو، وژلو اولوت تالان څخه ددیورند د ترون په پایله کی د هیواد داوسنی جغرافیایی حدود وټاکل چی تر نن پوری افغانانو دهمدی پولو دننه یوډبل سره دورونو په شان ژوند تیر کړی.

دنولسمی پیړی په وروستیو لسیزوکی دامیر شیرعلی خان (۱۸۶۳-۱۸۶۶ دور دوم ۱۸۶۸-۱۸۷۹) او هندی برتانویانو ترمنځ اړیکی ترینگیلی شوی، انگریزانو دفارورد (دمخ پر وړاندی) پالیسی له مخی خپلو موخو ته درسیدولپاره ستونزی او موانع له منځه وړلی. افغان ولس بیا هم لکه دتل په شان ددوی دستراتژیکی موخو په مخکی یو خنډ وگرځید. په همدی وخت کی دهند وایسرای امیر شیرعلی خان ته یو له گواښه ډک لیک استوی اوپکی لیکي: **که چیری امیر دانگریزانو شرطونو ته غاړه کښی نږدی نو افغانستان به دغنمو ددانی په خیر دژړندی ددو ډبرو تر منځ اوږه شی!** **امیر په خواب کی ورته لیکلی و چی افغانستان دغنمو دانه نده بلکه دتلی شاهین دی اوکه چیری یوه لوری ته نږدی شی نو بله خوابه ډیر څه له لاسه ورکری اوزور اوځواک به یی اوبه شی!**

دهیواد دریو لسیزو پیښو سیمه کی دتاریخ طبعی لیرد اوددی هیواد جیوستراتژیکی ارزښت یوځل بیا په زیاد ورساوه. کله چی خلق پرچم ډلو په هیواد کی دغواپی غوبل جوړ کړ اودهیواد سیاسی-پوځی اونړیوالی چاری روسانو ته نږدی شوی نودنوری نزی اوپه خانگری توکه لویدیځی او اسلامی نزی عکس العمل مو ولید چی په ټول استخباراتی او پوځی ځواک سره یی ددی بدلون او اوبنتون دمخنیوی لپاره متی را ونغښتلی او په هیواد کی جگره ونیښته چی تراوسه یی

دې پای څه څرک نه ترسترگو کېږي. داځکه چې **دتلې شاهین** یوې خواته کورښو اوبلې خوا دانشوای زغملای. نن هم همداسې ده! که چیرې لویدیځه نړۍ او په سرکې د امریکې امپریالیزم په دې هیله وی چې داخاوره به خپله کړي نو تیروتنه کوی! نه به افغانان داو زغمی اونه به پاته نوره نړۍ او سیمه ایزخو اکونه دا ومنی؟ همدا وجه ده چې نن سبا دپاکستان او شمال ټولوالی ترمنځ اړیکې تودې شوی او پخوانی پارانی تازه کوی. داد شمال ټولوالی اتلوالی او درایت ندی، دا ددی سپیڅلی خاوری قدسیت دی. دا دهغو وینو بیه ده چې زرگونه کلونه یې دخه خاوره خروبه کړی.

په ټوله نړۍ کې داسې سیمې شته چې جیو ستراتیژیک ارزښت یې ډیردی او تل د نیکو اکگرو د پام وړ گرځیدلی و. دمثال په توگه دبالکان هیوادونه په اروپاکې، کوریا په لیری ختیځ مصر، بیت المقدس او شام په منځنی ختیځ او افغانستان په سویلی آسیا کې دسیاسی-پوځی او اقتصادی انډول یوه سیمه ده او هغه خبره یوځل بیا ثابتیږي چې **((هرکله افغانستان خپله بې طرفی له لاسه ورکړی نو خپلواکی یې هم له لاسه وتلی!))**.

کله چې دهیواد په اوسنی تاریخ کې داوود خان خلق-پرچم گوند دځینو پوځیانو په مرسته سپینه کودتا په ۱۳۵۲ کال، وکړه نو په طبیعی توگه داوود خان دروسانو او ددوی دگومارل شویو لخوا کلابند شو او دشوری سره په ټولو برخو کې اړیکې څوچنده شوی، په زرهاو پوځیان دزده کړو لپاره شوروی ته ولیردول شول او په اقتصادی ټولنیزو او پوځی برخو کې هیواد په شورویانو تکیه وکړه. داود خان دخپلې واکمنی په وروستیو کې هڅه وکړه ترڅو ځان له روسانو راتول اولویدځ ته نږدی شی! همدې خبرې دده او دده دکورنی دغرو ژوند واخیست او دهیواد ستره غمیزه پیل شوه. دداوود خان ددغه چپي سیاست اوبیا دهغی اوبنل افغانانو په یوه لطیفه کې ډیره ښه تمثیل کړی:

وايي: داوود خان، کارتر او بریژنیف په یوه موټر کې سپاره و. کله چې لومړی څلورلاری راورسید نو موټروان له کارتر څخه وپوښتل چې کومې خواته وگرځو! کارتر ورته وویل چې مونږ (ښی پلوه) خلک یو او ښی خواته وگرځه! دوهم څلورلاری چې راغی موټر وان بیا له بریژنیف څخه وپوښتل چې ښاغلیه کوم لورته وگرځو؟ بریژنیف وویل چې مونږ (چپیان) یو اوکینی خواته وگرځه! اوچې دریم څلورلاری راغی نو له داوود خان څخه یې وپوښتل چې کوم لور ته ورگرځو! داوود خان ورته وویل:

((اشاره چپي خواته ولگوه او موټر ښی خواته وگرځوه!))

هوکی همدا چپي ته اشاره لگول اوبنی ته گرځیدل و چې د داوود خان سړی هم وخور او هیواد یې له دې غمیزه سره مخ کړ، پنځه کاله نه و پوره چې روسان خپله دلته راغلل او بیا نو هیوادوال خبردی چې څه وشول.

نوله هماغی ورځې چې دتلې شاهین یوې خواته متمایل شو او دسیمې توازن له منځه لاړ او دعلامه اقبال په خبره **فساد آسیا** پیل شو. دتلې دغه شاهین په نږدې ۳۵ کلونو کې څو څو ځله یوې خوا اوبلې خواته واوښت. دوارسا پوځونه ستړی شول، دعرېو یرغلونه تیر شول، دټول لویدیځ ځواکونه دپانکستان په مشرې دلته راغلل! ولی هیڅ توپیر رانغی. او افغانستان همداسې په هماغه څلورلاری کې پاته دی.

په دې اړدور کې چا ښی مزی چرچي وکړی، ښه چاغ شول اوکورنی اوبهرنی بانکونه یې له پانگو ډک کړل اونوری اونوری. ځمکې یې چور کړی او لوړی لوړی مانی یې جوړی کړی او دهیرو بڼو او مخدره توکو لابراتوارونه یې په خپلو سیمو کې جوړ کړ او هیواد یې په ټوله نړۍ کې دفساد له مخی لومړی درجی ته ورساوه، ولی په اصطلاح روښان آندی (روشنفکران) له ستونزو او بحرانونو او سره مخ شول خپله پیژندنه یې له لاسه ورکړه او په پټو سترگو په تیاروکی روان دی. اکادمیسنان او پروفیسران ورغلل اودیوه ځناور اوبیسواده په وړاندې په ملا مات شول اودتعلیم او روڼ آندی لپاره تورداغ شول. دغه خوار ځواک چې په فطری توگه هم ثابت دریځ نشی درلودلای ځکه دوی ثابتی کتی نلری، تر ټولو طبقو او قشرونو ډیر وځپل شو په خاصه توگه هغه روڼ آندی چې دوطن ملی گټو ته ژمن و له سیاسی- ټولنیزو او پوځی چارو څنگ ته تپیل وهل شول او شتون یې په ورځنی ژوند کې ددشت سره مساوی شو. ددی قشر یوه

کمه سلنه په ملی روحیاتو سمبال ده او ترپایه دهیواد ملی گټوته ژمن پاته کیری او بی باکانه ځانونه ترپلرني وطن څاروی او دهیواد تاریخ په خپلو وینو لیکي.

ددیرش کلنو وړانیو لوی گزارمعارف اوپه ټولیزه دزده کړوځواندانو ولید. داسی ورځی او شپ هم راغلی چی دگروالانو اوتعلیم یافته گانو په سنگرونو او مرکزونو کی لوښی مینځل. اوکه به دخدرانو په لاره اودمجاهدینو په نورو لارو کی چاته معلم صاحب او یا ضابط صاحب وویل نو دده ژوند به له لوی گواښ سره مخ شو.

که پیننو ته ښه په ژوره سره څیرشو نو ددی غمیزی اصلی لوبغاری هم همدغه روڼ آندی(روشنفکران) وکه اسلامی و یا چپی؟ کله ناکله چی دخینو مزدورو، متعصبو او یا کمزورو خلکو لیکونه ته وگورو نو وبه وایو چی زمونږ خلک دی خیر یوسی چی دمکتب نوم لاتراوسه ژوندی پریردی! څه نه وچی مکتب والاو په دوی ونکرل، خلکیان اوپرچمیان دوی شول، اخوانیان اووهابیان دوی شول او اوس خو تعریف نلری؟ نیم یی دبالت او تانگو کورسونه وایی، نیم یی په غرونو اودښتو کی ترجمانان دی او میندی خوارانی یی په ټلويزونونو کی وایی: ((بچه ام کتی امریکائی ها مجاهد است)). په گوداگی پارلمان کی به ناست وی او د رسنیو دتوکری دسر گل به هم دی وی(سعادت، کوهستانی، منصور، دشتی....) ولی په لویه خوله به وائی: منافع ملی درافغانستان تا هنوز تعریف نشده؟ او یا: افغانستان کدام تاریخ ندارد و همیشه زیر سلطه کسی بوده؟ اونور اونور.....نوځکه کله ناکله دیوه نیم سره په ناندریو شم او ورته سر سرتوروم اولمن نیسم چی ستاسو هر غلط توری چی له خولی مو وځی او یایی لیکي نو، زمونږ دبجیانو دزده کړو په بیه تمامیری، تاسی په لوی لاس تورو لښکرو ته توره په لاس ورکوی.

له اصل ټکی له لیری لار نشو ، کله چی دهیواد بی طرفی له منځ تللی دجگرو ، تیریو، وژلو اوسوخلو لری روانه ده اوپه همدی ۳۵ کلونو کی زمونږ خپلواکی-ملی واکمنی او ځمکنی بشپړتیا دیرغلگرو ترپینو لاندی ده .

که په کابل کی اداره پاکستان ته نردی شی نو هندوستان ناکراره شی اوپه ټول ځواک یی مقابله کوی، کله چی عربستان ته نردی شی نو بیا ایران ناری سوری کوی ، کله چی روسی ته نردی شی نو بیا امریکا او غربی نری خوابدوی.هیڅ خوا په هیڅ بیه نه غواری په افغانستان کی له خپلو گټو تیرشی.

نوځه باید وشي؟

نور بیا.....